

**PROGRAM PROFILAKTYKI
ZESPÓŁ SZKÓŁ GIMNAZJUM
W LUTOWISKACH**

Opracowała: mgr Edyta Pereślucha

Zmodyfikowali:

Barbara Winiarska

Ewa Jakubiec

Leszek Sirko

Zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną w dn. 14.09.2011 r.

Zaopiniowany przez Radę Rodziców w dn. 15.09.2011 r.

Zatwierdzam do realizacji:

Lutowiska 2011

Wstęp

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczania i likwidowania czynników, które blokują prawidłowy rozwój i zaburzają styl życia.

Profilaktyka rozumiana jest jako proces wspierania zdrowia i poczucia własnej wartości oraz przeciwdziałania destrukcyjnym czynnikom. W działaniach profilaktycznych skupiamy się na:

1. **PROFILAKTYCE PIERWSZEGO STOPNIA** – są to działania skierowane do całej społeczności uczniowskiej, do nauczycieli i pracowników szkoły, do rodziców uczniów, mające na celu promowanie zdrowego stylu życia i zapobieganie zagrożeniom. Realizują ją wszyscy nauczyciele, pracownicy szkoły i rodzice.
2. **PROFILAKTYCE DRUGIEGO STOPNIA** – są to działania skierowane do uczniów o najwyższym ryzyku dysfunkcyjności, pomagające im w jego redukcji. Tę formę profilaktyki realizują nauczyciele, pedagog szkolny i specjaliści współpracujący ze szkołą.

Profilaktykę rozumie się jako proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne poprzez pomoc i towarzyszenie uczniowi w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz w nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Profilaktyka w szkole to:

- wzmacnianie więzi emocjonalnej w rodzinie
- budowanie poczucia wartości
- wzmacnianie mocnych stron osobowego rozwoju
- kształcenie umiejętności komunikacyjnych
- wspieranie w sytuacjach trudnych
- wychowanie do wartości i podejmowania odpowiedzialnych decyzji
- wypracowanie efektywnych sposobów radzenia sobie ze stresem

P R O F I L A K T Y K A

Eliminacja (lub redukcja)
czynników ryzyka

Wzmacnianie czynników
chroniących

Czynniki ryzyka:

cechy, sytuacje, warunki sprzyjające
powstawaniu zachowań ryzykownych

Czynniki chroniące:

cechy, sytuacje, warunki
zwiększające odporność na
działanie czynników ryzyka

Najpoważniejsze zachowania ryzykowne się w szkole:

- palenie tytoniu,
- używanie alkoholu,
- używanie innych środków psychoaktywnych (narkotyków, środków wziewnych, leków),
- zachowania agresywne i przestępcze,
- wagary,
- brak zainteresowania nauką,
- używanie wulgaryzmów,
- brak kultury osobistej.

Najważniejsze czynniki chroniące: pojawiające

- silna więź emocjonalna z rodzicami,
- zainteresowanie nauką szkolną,
- regularne praktyki religijne,
- poszanowanie prawa, norm wartości i autorytetów społecznych,
- przynależność do pozytywnej grupy.

Program opisuje wszelkie działania szkoły o charakterze profilaktycznym w celu przeciwdziałania różnym zagrożeniom występującym w środowisku młodzieży Zespołu Szkół Gimnazjum w Lutowiskach. Na podstawie obserwacji, uczniów, analizy dokumentów zidentyfikowano następujące obszary zagrożeń występujących wśród młodzieży naszego gimnazjum:

- palenie papierosów,
- spożywanie alkoholu,

- agresja słowna, fizyczna i wandalizm,
- próby używania narkotyków,
- przedwczesna inicjacja seksualna,
- kradzieże.

Zapewnienie dziecku bezpieczeństwa to priorytetowe zadanie, jakie stoi przed rodzicem, szkołą i nauczycielem. Każdy z nas pragnie, by dziecko właściwie się rozwijało, było radosne i szczęśliwe. Możliwe jest to jedynie wtedy, gdy zawsze i wszędzie czuje się bezpiecznie, dlatego też obowiązkiem nas – dorosłych jest nie tylko chronić dziecko, gdyż nie zawsze jesteśmy w stanie, ale przede wszystkim systematycznie wdrażać zasady bezpiecznego zachowania w domu, na podwórku, w szkole i na drodze już od wczesnego dzieciństwa. Należy rozwijać umiejętności i kształtować postawy pozwalające na unikanie i pokonywanie niebezpieczeństw w każdym etapie edukacji, dostosowując metody i formy pracy do rozwoju psychicznego i intelektualnego dziecka.

Uczeń znający zasady bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach niewątpliwie potrafi uniknąć przykrych zdarzeń i wypadków, które często są przyczyną wielu dramatów.

Dlatego też, profilaktyka w zakresie tego tematu jest ważna i bardzo potrzebna szczególnie w takiej instytucji jaką jest szkoła.

Podstawa prawna

Program opracowano w oparciu o Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U.z 2009 nr 4, poz 7) oraz Rozporządzenie MEN z dnia 31 stycznia 2002 roku w sprawie ramowych statutów publicznych przedszkoli oraz szkół publicznych (Dz. U.z 2002r. Nr 10 ., poz. 96).

Charakterystyka programu

Niniejszy program adresowany jest do uczniów gimnazjum. Ma on charakter edukacyjno – profilaktyczny.

Treści w nim zawarte dostosowane są do potrzeb i możliwości poznawczych młodzieży, jak również do wymogów współczesnej szkoły.

Realizowany będzie na wszystkich zajęciach lekcyjnych, godzinach wychowawczych oraz zajęciach pozalekcyjnych. Zajęcia odbywać się będą w salach lekcyjnych, pracowniach komputerowych, świetlicy, na boisku i w terenie.

Zadania programu opierać się będą na współpracy z Komendą Powiatową Policji w Ustrzykach Dolnych z Rewirem Dzielnicowym w Lutowiskach, Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej Bieszczady w Lutowiskach (lekarzem i pielęgniarką), placówką Straży Granicznej w Stuposianach, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lutowiskach, Komisją do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lutowiskach, Nadleśnictwem w Lutowiskach, Nadleśnictwem w Stuposianach, Radą Rodziców Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Lutowiskach, Samorządem Uczniowskim Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Lutowiskach, Szkolnym Kołem PCK, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Ustrzykach Dolnych, pedagogiem szkolnym oraz nauczycielami i wychowawcami z Zespołu Szkół w Lutowiskach.

Celem działań wszystkich instytucji, nauczycieli, wychowawców i rodziców jest pełne włączenie się w działania wychowawcze i zapobiegawcze, aby prawidłowo:

1. zdiagnozować problemy młodzieży,
2. prowadzić profesjonalne działania wychowawczo – profilaktyczne wykorzystując:
 - lekcje przedmiotowe,
 - godziny wychowawcze,
 - zajęcia pozalekcyjne,
 - zajęcia biblioteczne i świetlicowe,
 - wycieczki.

Realizację programu profilaktycznego przewiduje się na cały trzyletni cykl edukacyjny młodzieży w gimnazjum. Ma on charakter otwarty, może być modyfikowany i dostosowywany do potrzeb.

Cele programu

Cel ogólny:

Poprawa stanu bezpieczeństwa młodzieży w szkole i poza szkołą;

Cele szczegółowe:

1. Ustalenie jasnych i jednolitych działań profilaktycznych skierowanych na młodzież, włączenie rodziców, nauczycieli, pracowników administracji i obsługi szkoły, pracowników instytucji działających na rzecz dzieci.
2. Umożliwienie wczesnego rozpoznawania, diagnozowania zagrożeń oraz rozwijanie strategii przeciwdziałania.
3. Stwarzanie warunków, w których młodzież ma dostęp do przyjaznych i bezpiecznych grup rówieśniczych.
4. Dostarczanie rodzicom i uczniom wiedzy na temat zagrożeń oraz sposobów ich przeciwdziałania.
5. Uświadamianie uczniom, rodzicom i nauczycielom konieczności podejmowania działań profilaktycznych, rozwijanie dojrzałej odpowiedzialności.
6. Kształtowanie pozytywnych postaw moralnych, społecznych i obywatelskich.
7. Tworzenie bezpiecznej, ciepłej atmosfery w szkole przez wszystkich pracowników szkoły oraz warunków do zdrowego stylu życia (uprawianie turystyki, sportu i rekreacji).
8. Budowanie wzajemnego zaufania i poczucia własnej wartości u każdego ucznia.
9. Zapewnienie uczniom dostępu do programów edukacyjnych, promujących wartościowy i zdrowy styl życia oraz uczących umiejętności potrzebnych do życia bez alkoholu, papierosów i narkotyków.

Umiejętności ponadprzedmiotowe

W toku realizacji programu uczeń zdobędzie następujące umiejętności ponadprogramowe:

- umiejętność pracy w zespole,
- umiejętność rozwiązywania problemów,
- umiejętność posługiwania się technologią informacyjną.

Metody i formy pracy

Spotkania, prelekcje, konkursy, pogadanki, pokaz z instruktążem, multimedialne programy edukacyjne, wycieczki, inscenizacje, gazetki, prezentacje, ćwiczenia praktyczne, metoda projektów, inscenizacyjna, gry dydaktyczne, dyskusje dydaktyczne, burze mózgów, dramy, wywiady itp.

Treści programowe

Treści programowe obejmują:

- Uczniów
- Rodziców
- Nauczycieli

Treści programowe skierowane do uczniów:

Dostarczanie wiedzy o mechanizmach uzależnienia od środków odurzających (uzależniających) i konsekwencjach ich używania w zależności od możliwości poznawczych odbiorców. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania zjawisk związanych z negatywnymi skutkami używania substancji odurzających oraz właściwego reagowania na te zjawiska.

Ćwiczenie umiejętności w zakresie:

- a) umiejętności zachowań asertywnych, szczególnie w stosunku do grupy rówieśniczej,
- b) odmawiania propozycjom i nie podlegania naciskom nakłaniającym do eksperymentowania ze środkami odurzającymi (uzależniającymi),
- c) umiejętności komunikowania rówieśnikom i dorosłym o problemach utrudniających codzienne funkcjonowanie ucznia w szkole i w domu oraz nauka ich rozwiązywania,

- d) umiejętności rozpoznawania i nazywania pozytywnych cech budujących własne „JA” dziecka, rozwijających poczucie własnej wartości,
- e) umiejętność konstruktywnych zachowań wobec zjawisk przemocy i agresji.

Dostarczenie informacji (w formie pisemnej) o lokalnych instytucjach udzielających pomocy dzieciom i młodzieży zagrożonych problemami uzależnień.

Treści programowe skierowane do rodziców:

Dostarczanie wiedzy na temat prawidłowości i uwarunkowań rozwoju psychofizycznego dziecka. Udzielanie wiadomości umożliwiających rozpoznanie symptomów świadczących o używaniu przez dziecko środków odurzających i wskazanie sposobów reagowania w takich sytuacjach. Informowanie o rozpoznawaniu objawów stosowania wobec dziecka przemocy fizycznej i psychicznej oraz wskazanie sposobów postępowania w takich sytuacjach.

Ćwiczenia prawidłowego komunikowania się z dzieckiem w zakresie:

- a) nazywania i okazywania pozytywnych uczuć wobec dziecka,
- b) dostrzegania mocnych stron dziecka,
- c) zachowań asertywnych.

Dostarczenie informacji (w formie pisemnej) o lokalnych instytucjach udzielających pomocy osobom i rodzinom zagrożonym problemami uzależnień.

Treści programowe skierowane do nauczycieli:

Przekazanie szerokiej informacji na temat prowadzonego w danej szkole programu profilaktycznego. Udzielanie wiadomości umożliwiających rozpoznanie symptomów świadczących o używaniu przez uczniów środków odurzających. Przekazywanie wiedzy umożliwiającej rozpoznanie objawów świadczących o stosowaniu wobec ucznia przemocy fizycznej bądź psychicznej.

Ćwiczenie w zakresie:

- a) umiejętność rozmowy z dzieckiem i rodzicem,
- b) wskazywania sojuszników,
- c) sposobów reagowania na zaobserwowane zjawiska patologiczne (symptomy stosowania środków odurzających, objawy podlegania aktom przemocy, wymuszeniom),
- d) współpracy z instytucjami.

Dostarczenie informacji (w formie pisemnej) o lokalnych instytucjach udzielających pomocy osobom i rodzinom zagrożonym problemami uzależnień.

Zadania skierowane do uczniów i rodziców, prowadzone przez nauczycieli

Zadania	Działania skierowane do uczniów	Działania prowadzone przez nauczycieli	Działania skierowane do rodziców
I. Kształtowanie poczucia własnej wartości ucznia.	1. Praca nad samoakceptacją i właściwą samooceną ucznia – zajęcia z komunikacji interpersonalnej na godzinach wychowawczych. 2. Rozwijanie umiejętności organizowania i spędzania wolnego czasu.	1. Prowadzenie zajęć obejmujących: – przeżywanie i wyrażanie uczuć, – funkcjonowanie w grupie, – zachowania asertywne, – właściwa komunikacja interpersonalna itp.	1. Pogadanki na temat sposobów budowania więzi emocjonalnej z własnymi dziećmi.
II. Dostarczanie wiedzy na temat zagrożeń wynikających z różnych uzależnień (alkohol, papierosy i narkotyki).	1. Pogadanki uświadamiające na temat uzależnień i ich skutków. 2. Propagowanie zdrowego stylu życia.	1. Gromadzenie i rozpowszechnianie materiałów na temat uzależnień. 2. Przygotowywanie i przeprowadzanie lekcji	1. Organizacja spotkań profilaktycznych dla rodziców.

	<p>3. Nauka zachowań asertywnych.</p> <p>4. Udział w programach profilaktycznych prowadzonych przez specjalistów i nauczycieli np. W Ogólnopolskiej Kampanii Profilaktycznej „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.</p> <p>5. Wskazywanie granicy między fikcją a rzeczywistością.</p>	<p>wychowawczych na temat uzależnień i ich skutków.</p> <p>3. Przygotowywanie gazetek informacyjnych – papierosy, dopalaczealkohol, narkotyki, choroby zakaźne np. AIDS.</p> <p>4. Przygotowanie konkursu na najciekawszą gazetkę profilaktyczną.</p>	
III. Wdrażanie procedur interwencyjnych dotyczących działań profilaktycznych.	<p>1. Przypomnienie uczniom procedur interwencyjnych.</p> <p>2. Przedstawienie systemu kar.</p>	<p>1. Konsekwentne stosowanie się do procedur postępowania w konkretnych sytuacjach.</p>	<p>1. Przypomnienie rodzicom obowiązujących procedur i systemu kar.</p>
IV. Radzenie sobie ze stresem.	<p>1. Radzenie sobie ze stresem oraz trudnymi sytuacjami – godziny wychowawcze.</p>	<p>1. Propozycje rozwiązań konkretnych sytuacji problemowych.</p> <p>2. Realizacja tematów godzin wychowawczych metodami aktywnymi.</p> <p>3. Rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami.</p> <p>4. Przygotowanie referatu na zebranie rodzicielskie: „Stres – zagrożenie i profilaktyka”.</p>	<p>1. Zorganizowanie zebran, na których zostanie wygłoszony referat „Stres – zagrożenie i profilaktyka”.</p> <p>2. Indywidualne rozmowy z rodzicami na temat: „Jak pomóc swojemu dziecku poradzić sobie w sytuacji stresowej.”</p>
V. Przedstawienie motywów i skutków sięgania po używki. Nauka postaw asertywnych.	<p>1. Kształtowanie postaw asertywnych: umiejętności skutecznego odmawiania.</p> <p>2. Uświadomienie motywów oraz zgubnych skutków sięgnięcia po środki uzależniające poprzez pogadanki, filmy, lekcje pogładowe.</p>	<p>1. Przekazanie zdobytej przez nauczycieli wiedzy uczniom i rodzicom.</p>	<p>1. Pedagogizacja rodziców dotycząca motywów sięgania przez młodzież po używki oraz ich skutków.</p>
VI. Tworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska wychowawczego szkoły.	<p>1. Działania integracyjne w zespole klasowym poprzez wycieczki, imprezy klasowe i szkolne, rozmowy.</p> <p>2. Przedstawianie możliwości bezkonfliktowego rozwiązywania problemów i trafnej oceny sytuacji.</p> <p>3. Rozwijanie</p>	<p>1. Zapoznanie z programem profilaktycznym.</p> <p>2. Kontrola terenu szkolnego w ramach dyżurów nauczycieli.</p> <p>3. Konsekwentne stosowanie nagród i kar.</p> <p>4. Wzmocniona opieka podczas przerw w miejscach w których występuje agresja.</p> <p>5. Interesowanie się</p>	<p>1. Przedstawienie prawa wewnątrzszkolnego.</p> <p>2. Uświadomienie rodzicom możliwości istnienia negatywnych grup rówieśniczych oraz konieczności właściwego doboru kolegów i znaczenia pozytywnych wzorców.</p> <p>3. Zorganizowanie festynu szkolnego .</p>

	<p>umiejętności refleksji i empatii.</p> <p>4. Uczenie tolerancji oraz przeciwdziałanie uprzedzeniom związanym z różnicami światopoglądowymi, religijnymi, kulturowymi, etnicznymi itp. Poprzez pogadanki, referaty, dramy itd.</p>	<p>problemami uczniów.</p> <p>6. Zorganizowanie festynu szkolnego o tematyce profilaktycznej</p>	
VII. Zapobieganie problemom w nauce.	<p>1. Zorganizowanie grup samopomocy koleżeńskiej.</p> <p>2. Wskazywanie metod efektywnej nauki.</p> <p>3. Zachęcanie do systematycznej pracy i nauki.</p> <p>4. Uczestnictwo w zajęciach dodatkowych, kołach zainteresowań i konkursach.</p>	<p>1. Wczesne rozpoznawanie trudności w nauce uczniów.</p> <p>2. Zachęcanie do korzystania z zajęć wyrównawczych i specjalistycznych, kół zainteresowań i warsztatów, a także do systematycznego uzupełniania zaległości i poprawiania ocen niedostatecznych.</p> <p>3. Indywidualizacja nauczania</p> <p>4. Dostosowywanie wymagań edukacyjnych do możliwości uczniów.</p> <p>4. Rozmowy indywidualne z rodzicami.</p> <p>5. Bieżące informowanie rodziców o postępach w nauce, ocenach i zachowaniu uczniów.</p>	<p>1. Systematyczne zebrania z rodzicami, dostarczanie informacji dotyczących ocen i postępów w nauce wychowanków.</p> <p>2. Rozmowy indywidualne z rodzicami.</p> <p>3. Zachęcanie do pomagania dzieciom w nauce i wskazywania form pomocy.</p> <p>4. Nakłanianie rodziców do stałego zainteresowania życiem szkolnym dziecka.</p>
VIII. Zagrożenia XXI wieku.	<p>1. Pogadanki uświadamiające na temat narkotyków, dopalaczy, napojów energetycznych</p> <p>2. Projekcja filmów video, CD i DVD.</p> <p>3. Przeprowadzenie konkursu szkolnego określającego wiedzę o narkotykach, dopalaczach i napojach energetycznych</p> <p>4. Udział w Olimpiadzie Promocji Zdrowego Stylu Życia.</p> <p>5. Udział uczniów w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Zdrowia.</p> <p>6. Pogadanki na temat chorób XXI wieku –</p>	<p>1. Gromadzenie materiałów na temat zagrożeń.</p> <p>2. Udział w Powiatowej Kampanii Profilaktycznej w Ustrzykach Dolnych (konkurs wiedzy i konkurs małych form teatralnych).</p> <p>3. Wyświetlanie filmów uświadamiających.</p> <p>4. Przygotowanie i przeprowadzenie konkursu komputerowego – na wykonanie najlepszej prezentacji multimedialnej o zagrożeniach XXIw..</p> <p>5. Przygotowanie</p>	<p>1. Poruszanie tematyki o zagrożeniach XXI wieku na zebraniach z rodzicami.</p> <p>2. Rozmowy indywidualne z rodzicami uczniów, których problemy mogą dotyczyć.</p> <p>3. Zachęcanie rodziców do aktywnego wypoczynku wraz z dziećmi, częstych rozmów.</p>

	anoreksja, bulimia itp	uczniów do Olimpiady Promocji Zdrowego Stylu Życia. 6. Przygotowanie uczniów do Ogólnopolskiej Olimpiady Zdrowia.	
IX. Wychowanie do życia w rodzinie.	1. Pogadanki na godzinach wychowawczych. 2.. Filmy edukacyjne itd.	1. Gromadzenie materiałów. 2. Przygotowanie i przeprowadzenie lekcji wychowawczych. 3. Rozmowy indywidualne.	1. Przekazywanie informacji na zebraniach rodzicielskich o działaniach profilaktycznych prowadzonych w szkole.

Harmonogram działań profilaktycznych

Zadanie	Osoby odpowiedzialne	Termin
1. Zapoznanie uczniów i rodziców z programem profilaktycznym Zespołu Szkół Gimnazjum w Lutowiskach.	Wychowawcy klas Dyrektor	wrzesień – październik każdego roku szk. W klasie I
2. Zorganizowanie festynu szkolnego	Wychowawcy klasy I gimnazjum	maj – czerwiec 2012,2013,2014
3. Realizacja tematów dotyczących profilaktyki na lekcjach wychowawczych oznaczana kolorem czarnym i obok hasłem PROFILAKTYKA.	Wychowawcy klas Pedagog szkolny	3 lata: 2011/2012 2012/2013 2013/2014
4. Akcja „Skrzynka pytań i problemów” w celu umożliwienia uczniom anonimowego powiadomienia o zachowaniach negatywnych w środowisku szkolnym	Pedagog szkolny	Cały rok szk 2011/2012 2012/2013 2013/2014
5. Udział w Ogólnopolskiej Kampanii Profilaktycznej „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.	Pedagog szkolny	marzec–kwiecień 2012,2013,2014
6. Tworzenie w klasach gazetek dotyczących profilaktyki – konkurs na najciekawszą gazetkę.	Samorząd uczniowski wraz z opiekunem Wychowawcy klas Uczniowie	listopad 2011,2012,2013
7. Spotkania zespołu wychowawców w celu omawiania bieżących problemów z zachowaniem uczniów	Przewodniczący zespołu, wychowawcy	2011/2012 2012/2013 2013/2014
8. Pedagogizacja rodziców w miarę potrzeb	Pedagog szkolny Wychowawcy klas	2011/2012 2012/2013 2013/2014
9. Udział w Powiatowej Kampanii Profilaktycznej w Ustrzykach Dolnych (konkurs wiedzy i konkurs małych form teatralnych).	Pedagog szkolny Edyta Pereśłucha Opiekun PCK	grudzień 20011,2012,2013

10. Udział w Olimpiadzie Promocji Zdrowego Stylu Życia lub innej	Opiekun PCK Małgorzata Tkacz	listopad – grudzień 2011,2012,2013
11. Przeprowadzenie i przygotowanie działań profilaktycznych (konkursów, akcji profilaktycznych)	Pedagog szkolny Wychowawcy	W traktier każdego roku szkolnego 2011/2012 2012/2013 2013/2014
12. Ewaluacja programu.	Osoby wyznaczone przez dyrektora	maj, czerwiec 2014

Środki dydaktyczne

Realizacja tego programu wymaga własnoręcznego wykonania następujących środków dydaktycznych: gazetki tematyczne, prezentacje multimedialne, aktywizujące godziny wychowawcze, konkursy dydaktyczno – edukacyjne, referatu dla rodziców oraz przeprowadzenie festynu szkolnego.

Ewaluacja

Ewaluacja dotyczyć będzie refleksji na temat jakości proponowanego programu, czy program okazał się skuteczny, oszacowania, w jakim stopniu został zrealizowany (harmonogram), uświadomienia przeszkód pełnego osiągnięcia celów. Badania ewaluacyjne obejmą klasę III gimnazjum i dotyczyć będą jednego z następujących aspektów:

- postaw uczniów wobec procesu uczenia się, np. (poprawa wyników w nauce),
- zmian w ich zachowaniu w szkole i poza szkołą, np. (oceny z zachowania),
- zainteresowania uczniów treściami programu,
- stanu wiedzy uczniów na temat bezpieczeństwa, uzależnień, chorób zakaźnych itp.

Cele ewaluacji:

- kontrola realizacji programu,
- rozwój wiedzy o programie,
- rozwiązywanie problemów powstających w czasie realizacji.

Ewaluacja podsumowująca ma dać odpowiedzi na pytania:

1. Czy program powinien być kontynuowany?
2. Czy program jest wartościowy i poszerza wiedzę uczniów?
3. Czy działania były jednoznaczne i właściwie dobrane?

Przykładowe narzędzia ewaluacyjne:

Analiza dokumentu (dzienniki lekcyjne – zachowanie, oceny z przedmiotów, protokoły ze spotkań zespołu wychowawców, protokoły i wyniki konkursów związanych z profilaktyką)

Spodziewane efekty i kryterium sukcesu

- ❖ Zbudowanie wizerunku szkoły bezpiecznej, przyjaznej każdemu uczniowi,
- ❖ Zmniejszenie zjawiska przemocy wśród uczniów,
- ❖ Wzrost wiedzy i świadomości uczniów na temat przemocy, uzależnień oraz przeciwdziałania im,
- ❖ Umiejętne radzenie sobie w sytuacjach zetknięcia się z przemocą i uzależnieniami,
- ❖ Nauczenie się pozytywnych zachowań oraz właściwego przestrzegania i rozumienia ludzi,
- ❖ Osiągnięcie umiejętności dokonywania wartościowych i sensownych wyborów w życiu,

- ❖ Nauczenie się mówienia o tym, o czym młodzież myśli,
- ❖ Szanowanie uczuć oraz identyfikowanie się z uczuciami innych,
- ❖ Asertywność i tolerancja.

Bibliografia

Polecane książki o wychowaniu dzieci

1. Corominas Fernando - Wychowywać dziś, Apostolicum, 2006 r.
2. Faber Adele, Mazlish Elaine – Jak mówić, żeby dzieci się uczyły.... Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci mówiły. Rodzeństwo bez rywalizacji, Media Rodzina, 1995 r.
3. Gordon Thomas – Wychowanie bez porażek, Instytut Wydawniczy PAX, 2003 r.
4. Kast- Zahn Annette – Każde dziecko może nauczyć się reguł. Jak ustanowić granice i wytyczyć zasady postępowania od niemowlaka do dziecka w wieku szkolnym, Media Rodzina 1999 r.
5. Leman Kevin – Jak wychowywać dziecko i nie oszaleć, eSPe, Kraków 2004 r.
6. Lewis David – Jak wychować zdolne dziecko 2003 r.
7. Mycielski Jacek – Elementarz dla rodziców, W drodze, 2002 r.
8. Nelson Jane – Posprzątaj zabawki, kochanie, eSPe, 2005 r.
9. Obuchowska Irena – Kochać i rozumieć cz.1,2,3, Media Rodzina, 2003 r.
10. Riera L.C. – Żartobliwie o wychowaniu, Oficyna Współczesna, 2000 r.
11. Wyckoff Jerry i Unell Barbara – Dyscyplina bez krzyku i bicia. Praktyczne rozwiązania najczęstszych problemów dotyczących zachowania dzieci, K.E. Liber 2004 r.
12. Drugi Elementarz, czyli Program Siedmiu Kroków, wyd. Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Warszawa 1998 r.

FILMY -dostępne w bibliotece szkolnej:

Palenie tytoniu a fizjologia człowieka
 AIDS-wszystko co powinieneś wiedzieć
 Jak leki i narkotyki wpływają na nasz organizm
 Dzieci rodzące dzieci
 Przygnębienie i apatia. Jak sobie radzić
 Asertywność. Sztuka bycia sobą

ZAŁĄCZNIK:

1. Szkolny System Interwencji